

§5. Vẽ góc cho biết số đo

A. Mục tiêu

Kiến thức cơ bản : Trên nửa mặt phẳng xác định có bờ chứa tia Ox, bao giờ cũng vẽ được một và chỉ một tia Oy sao cho $\widehat{xOy} = m^\circ$ ($0 < m < 180$).

Kĩ năng cơ bản :

Biết vẽ góc có số đo cho trước bằng thước thẳng và thước đo góc.

Thái độ : Đo, vẽ cẩn thận, chính xác.

B. Những điểm cần lưu ý

Có hai kiến thức :

Kiến thức 1. Cho tia Ox. Vẽ góc xOy sao cho $\widehat{xOy} = 40^\circ$.

Học sinh được thực hành giải bài toán này, sử dụng thước đo góc theo hướng dẫn trong SGK. Khi đặt thước đo góc lên mặt giấy sao cho tâm của thước trùng với gốc O của tia Ox và tia Ox đi qua vạch 0° của thước là ta đã lựa chọn một nửa mặt phẳng, xác định bởi đường thẳng chứa tia Ox, để vẽ tia Oy. Vì vậy trong nhận xét phải chú ý là : tia Oy được xác định duy nhất trên nửa mặt phẳng cho trước. Nếu không quy định trước nửa mặt phẳng để vẽ tia Oy thì ta có thể vẽ được hai tia Oy thuộc hai nửa mặt phẳng đối nhau (xem bài tập 28 SGK).

Kiến thức 2. Cho tia Ox, vẽ $\widehat{xOy} = 30^\circ$, $\widehat{xOz} = 45^\circ$ trên cùng một nửa mặt phẳng.

Học sinh giải không khó khăn vì chỉ lặp lại hai lần ví dụ 1 SGK. Yêu cầu sử dụng công cụ hợp lí và vẽ chính xác.

Việc nhận xét tia Oy nằm giữa hai tia Ox, Oz là do quan sát bằng mắt và suy luận đơn giản (góc xOy nhỏ hơn góc xOz).

63

$$29. \widehat{yOt} = 180^\circ - 30^\circ = 150^\circ \text{ (vì hai góc } \widehat{xOt} \text{ và } \widehat{yOt} \text{ kề bù).}$$

$\widehat{tOt'} = 150^\circ - 60^\circ = 90^\circ$ (vì $\widehat{yOt'} < \widehat{yOt}$ ($60^\circ < 150^\circ$) nên tia Ot' nằm giữa hai tia Ot, Oy).

Từ đó, mệnh đề tổng quát cũng được học sinh tự xây dựng : Nếu các tia Oy, Oz cùng nằm trên một nửa mặt phẳng có bờ chứa tia Ox và $\widehat{xOy} < \widehat{xOz}$ thì tia Oy nằm giữa hai tia Ox, Oz.

C. Gợi ý dạy học

Phương tiện : SGK, thước thẳng, thước đo góc.

Hoạt động 1. Vẽ góc xOy có số đo bằng 40° .

a) Vẽ một tia Ox tùy ý

b) Trên một nửa mặt phẳng có bờ chứa tia Ox vẽ tia Oy sao cho $\widehat{xOy} = 40^\circ$.
Nói cách làm.

c) Nhận xét.

d) Làm bài tập 24 SGK.

Hoạt động 2. Vẽ hai góc trên nửa mặt phẳng.

a) Vẽ một tia Ox tùy ý.

b) Vẽ tia Oy, Oz trên cùng một nửa mặt phẳng có bờ chứa tia Ox sao cho

$$\widehat{xOy} = 30^\circ, \widehat{xOz} = 45^\circ.$$

c) Quan sát xem trong ba tia Ox, Oy, Oz thì tia nào nằm giữa 2 tia còn lại ?

d) Nhận xét.

Hoạt động 3. Củng cố và vận dụng kiến thức

a) Làm bài tập 26 SGK, câu c, d.

b) Làm bài tập 27 SGK.

c) Làm bài tập 28 SGK.

Hướng dẫn công việc ở nhà

– Học bài theo SGK.

– Làm các bài tập 25, 26 câu a, b, 29 SGK.

D. Hướng dẫn giải bài tập SGK

24. Vẽ theo hướng dẫn của SGK.

25. Vẽ tương tự bài 24.

26. Vẽ như bài 24. Yêu cầu học sinh sử dụng công cụ hợp lí và vẽ chính xác.

27. $\widehat{BOC} = 145^\circ - 55^\circ = 90^\circ$.

28. Vẽ được hai tia Ay và Ay' sao cho $\widehat{xAy} = \widehat{xAy'} = 50^\circ$.

Hai tia Ay, Ay' nằm trong hai nửa mặt phẳng đối nhau, bờ chứa tia Ax.